

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **јуни, 2020**

Скопје, 10.08.2020

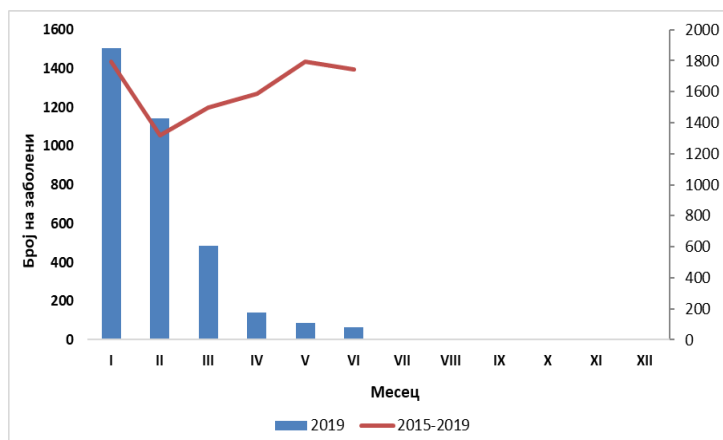
Во текот на месец јуни 2020 година, во Република Северна Македонија, регистрирани се вкупно **65** заболени лица од акутни заразни заболувања (без грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **3,1 на 100.000 жители**.

Во текот на месец јуни се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица за 26,1% во однос на претходниот месец мај 2020 (n=88). Во однос на јуни 2019 (n=1441), како и во однос на аритметичката средина за периодот 2015–2019 (n=1.743), се регистрира намалување на пријавените лица од акутни заразни заболувања за 95,5% и 96,3% соодветно. (Графикон 1)

Во вкупниот број на заболени во 2020 година, регистрираните случаи во месец јуни учествуваат со 1,9%. Кумулативниот број на заболени во 2020 е намален за 65,0% во однос на кумулативата за истиот период во 2019 година.

Намалувањето на бројот на заболени лица може да се објасни со текот на постоечката пандемија на КОВИД-19 и можното нарушување на системот за надзор со оглед на тоа што сите чинители се вклучени во одговор кон пандемијата.

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести по месеци во 2020 и аритметичка средина за 2015-2019

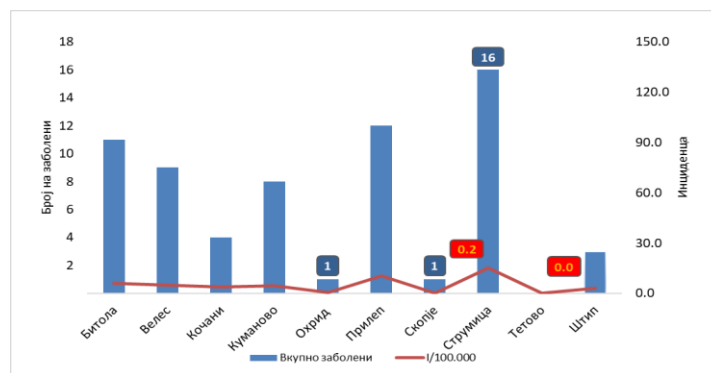
Во месец јуни, најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ се регистрирани на територија на ЦЈЗ Струмица (n=16 или 24,6%), а најмал број се регистрирани во ЦЈЗ Скопје и Охрид (n=1 или 1,5%). (Табела 1 во Прилог)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Струмица (I=15,0/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Скопје (0.2/100.000). (Графикон 2)

Највисока инциденца на ниво на ПЕ е регистрирана на територијата на Крушево (I=42,0/100.000).

Не се регистрирани заболени лица на територијата на ЦЈЗ/ПЕ Велес, Охрид, Тетово, Штип, Ресен, Гевгелија, Неготино, Берово, Винаца, Делчево, Пехчево, Дебар, Македонски Брод, Гостивар, Пробиштип. (Табела 1 во Прилог)

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јуни, 2020

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити), учествуваат со 75,4% во вкупниот број на заболени.

Во текот на месец јуни, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите** со вкупно 32 заболени лица. Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 49,2%.

Во однос на претходниот месец мај 2020, се регистрира зголемување на бројот на заболени од ентероколити за 28,0%. Во однос на месец јуни 2019, како и во однос на аритметичката средина 2015-2019, во овој месец истотака се регистрира намалување од 92,0% и 95,6%, соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани ентероколити во 2020, пријавените случаи во јуни учествуваат со 4,2%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2020 година, ентероколитите учествуваат со 22,2%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколитите во 2020 е намален за 70,2% во однос на кумулативата за истиот период во 2019.

На второ место по број на регистрирани заболени во месец јуни се **овчите сипаници**, со 17 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 26,2%.

Во однос на претходниот месец мај 2020, се регистрира намалување на бројот на заболени од овчи сипаници за 34,6%. Во однос на месец јуни 2019, како и во однос на аритметичката средина 2015-2019, во овој месец истотака се регистрира намалување од 97,3% и 97,8%, соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2020, пријавените случаи во јуни учествуваат со 0,8%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2020 година, овчите сипаници учествуваат 64,6%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2020 е намален за 47,9% во однос на кумулативната за истиот период во 2019.

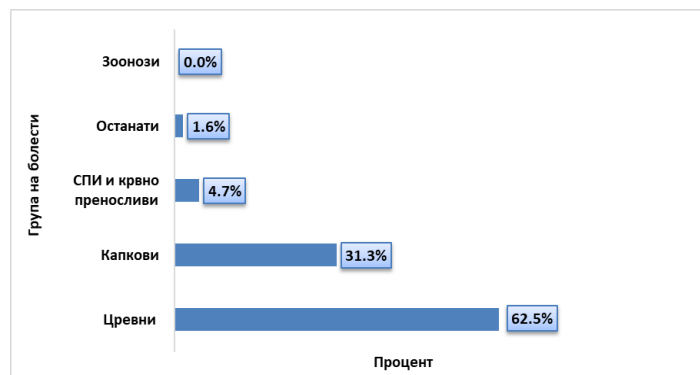
Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец јуни припаѓаат на **цревни заразни заболувања** (n=41; 63,1%) (Графикон 3), со инциденца од 2,0/100.000. Од нив, најголем број, процент (n=32; 78,0%) и инциденца (I=1,5/100.000), чинат пријавите на ентероколити. Следуваат 4 случаи на инфекции предизвикани од E.Coli, три случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации и по еден случај на вирусен хепатитис А и џардијаза. (Табела 1 во Прилог)

На второ место во месец јуни е групата на **капкови заразни заболувања**. Пријавени се 20 заболени (30,8%) (Графикон 3), со инциденца од 1,0 на 100.000 жители. Следуваат 17 заболени лица од овчи сипаници, два случаи на инфективна мононуклеоза и еден случај на заразни заушки.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во јуни е регистриран само еден случај на шуга. (Графикон 3)

Во групата на регистрирани **сексуално и крвно преносливи инфекции** без ХИВ/СИДА (n=3; 4,6%, I=0,1/100.000, во текот на месец пријавени се два случаи на гонореја и еден случај на инфекции со хламидија. (Табела 1 во Прилог)

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во јуни, 2020

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 30.06.2020), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2020 изнесува 484.

Од вкупниот број на досега регистрирани случаи за кои има податок (n=480):

- 103 лица починале, а
- 377 лица живеат со ХИВ/СИДА.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните заболувања, во јуни месец 2020, регистриран е само еден случај на заразни заушки. (без туберкулоза). (Табела 2 во Прилог)

Во месец јуни, регистриран е еден случај на заразни заушки кај 4-годишно дете од Струмица. Во однос на вакциналниот статус детето е вакцинирано согласно Календарот за имунизација. Дијагнозата е поставена клинички и лабораторски.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на јуни до ИЈЗ нема пристигната **пријава за епидемија на заразна болест**.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец јуни не е регистриран смртен случај.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болет и резистенција на антибиотици, пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јуни, 2020 година (n=85).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на 9 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број пристигнати пријави се од микробиолошките лаборатории кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Битола (n=28; 33,0%), ЦЈЗ Прилеп (n=15; 17,6%), и по 9 (10,6%) ЦЈЗ Кочани и ЦЈЗ Струмица.

Од пристигнатите пријави, најчесто докажани/изолирани причинители во месец јуни се: *MRSA* и *HPV* по (n=13; 15,3%) и по 7(8,3%) *Chlamydia trachomatis*, *Salmonella enteritidis* и *HBsAg+*.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец јуни, не е пристигната пријава за заразно заболување кај странски државјанин кој престојувал во Република Северна Македонија.

Од вкупно пријавените во месец јуни, 4 пријави се за ентероколит, по три пријави за инфлуенца и ТБЦ, по два случаи се за салмонелоза и вирусен хепатит Б и една пријава за скарлатина.

По земја на живеалиште на странските државјани, 12 пријави се за жители на Косово, 2 пријави за жители на Кореја и една за жител на Шведска.

Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К., Балажи Љ., Кочински Д., Микиќ В., Положани Е., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Исмани М. Чибешева Д.